

3

הלכות פסח סימן תפז תפח

צג באר הגולה

(יד) לר"ך לחזור ולהזכירו (ח) זיעלה ויבא (משנת מהרי"ל) מיהו אם לא הזכירו זיעלה ויבא (טו) א"ל י' כן מנהג הספרדים
לחזור (כ"י) וש"ס שכתב להזכירו של י"ט בשחרית ע"ל סימן קכ"ו: ד' בליל ראשון של פסח (ט) [ב] גומרין
ההלל בצבור בניעמה בברכה תחלה וסוף וכן בליל שני של שני ימים טובים של גליות: הגה וכל זה
(טז) אין אנו נוהגים כן כי אין אנו אומרים זילנה צית הכנסת ההלל כלל:

תפח סדר תפלת שחרית של פסח. ובו ג' סעיפים:

א שחרית נכנסים לבית הכנסת (א) וקורים (ב) הזמירות של שבת ומתפללין תפלת שחרית
(ב) גומרין ההלל (ומזכרין) (ג) [א] (ג) לקרות ההלל (ד) ואין מפסיקין בו אלא (ד) כדרך שאמרו
ההלל (ה) דהא דכרו
וכתב הכותב יוסף ש"ס מהמפרשים בפרק ב' דברכות וכן נהגו הספרדים ד' יציאתו לעיל ק"ו תכ"ז

באר היטב

ובפסקא מעולם לא היה מנהג לקדש צית הכנסת מ"א. וט"ו
כתב אם הוא במקום שאין יין בעיר לכל הקהל רק ליחידים יש
לקדש בזהב"ג להוציא מי שאין לו יין ע"ש ועמ"ל: (ח) זיעלה
ויבא. ורוב האחרונים הסכימו שאין להזכיר שבת זיעלה ויבא.
והט"ו פסק דא"ג דצרכה המזון וכן בר"ח אין להזכיר של שבת
זיעלה ויבא מ"מ בתפלת החג יש להזכירו ועיין זו שהאריך בזה
והעלה לבסוף אפילו לאותם גדולים שאין מסכימים להזכירו אין
הזכרה לחוד ואין הפסד צדק עיין סס: (ט) גומרין. וכן הוא על פי קבלת האר"י ז"ל:

(א) הזמירות. ואומרים מזמור שיר ליום השבת ד"ט נמי אקרי שבת ד"מ. וע"ל סי' נ"א ס"ק יו"ד מש"ס: (ג) לקרות.
ביאור הלכה

שהזכיר שבת באמצע והפר"ח ועוד כמה פוסקים חולקים עליו דבין שהזכיר
שבת לבד או יו"ט לבד לא יבא כיון ששניהם החתימה ממשצב שצביו
חכמים ולענ"ד היה נראה לחלק דאם דילג של שבת לא יבא ואם דילג של
יו"ט יבא ד"ל דאף לרבי דהוסף לחתום אף בשל יום טוב היינו רק
לכתחלה אבל דיעבד אם לא חתם רק בשל שבת מודה דלא דידעא לא
פליג על ד"ה דעיקר נוסח הברכה היא רק לחתום בשל שבת אלא
לכתחלה הוסף אף בשל יו"ט ויש הוכחה לזה מהירושלמי דשם איתמר
בשם רבי גופא כד"ה דהכא והכי איתא שם אית תנאי תני פותח בשל
שבת וחותם בשל יו"ט ואית תנאי תני פותח בשל יו"ט וחותם בשל שבת
רבי אומר פותח בשל שבת וחותם בשל שבת ומוזכר של יו"ט בינתיים אחר
ר"ש בן פז משום ריב"ל הלכה כרבי עקיבא הירושלמי הרי דרבי נקט שם
ממש כד"ה דהכא ופסקוין גם שם דהלכה כרבי ושלא יסתור דברי רבי
אהדיי וגם הפסק הלכה אהדיי ז"ל דשם קאי על עיקר נוסח הברכה
ואליה דב"ה דמודי רבי דעיקר נוסח הברכה [אף לענין דיעבד שלא יבא
אם שניה] הוא לסיים בשל שבת דלא פליג בזה על ד"ה ועי' איתמר שם
ובמועדיהם ובר"ח וגו' וזכרתי ולא נזכר שם שבת כלל: ד' (טז) אין אנו נוהגים. היינו במדינות אלו ומנהג ספרדים לומר:

א וקורים הזמירות וכו'. היינו המזמורים שאומרים קודם פסוקי דזמרה וגם מזמור שיר ליום השבת (א) אומרים דיו"ט נמי
אקרי שבת. וכן אומרים צרכה נשמת כמו בשבת ואחר ברכו אומרים צרכה יוצר אור כמו בחול: (ב) וגומרין ההלל. ואם
חומר פסוק אחד (ג) או חיצה אחת לר"ך להתחיל אח"כ מאותו פסוק ולגמור עד סוף ההלל דאם יאמרו במקום שזכר הו"ל
קריאה למפרע ולא יבא: (ג) לקרות ההלל. ר"ל שלא יאמר לגמור ההלל דשמא ידלג חיצה או אות אחת (ג) ויש חשש צרכה לבטלה
ואם אמר לגמור יבא וצמקום שנהגו לומר לגמור אין לבטל מנהגם [פמ"ג]. אם בא לזהב"ג סמוך להלל יקרא תחלה הלל עם הנזכר
ואח"כ יתפלל והוא שלא יעבור זמן ק"ש ותפלה עי' ועיין לעיל בסימן תכ"ז (ד) כמ"ז סקט"ו: (ד) כדרך שאמרו בק"ש וכו'.

שער הציון

(א) משא"כ בכניסת יו"ט א"א מזמור שיר ליום השבת ביו"ט רק כשהלל יו"ט נשנת ויש מקומות שא"ל לכה דודי כשהלל יו"ט נשנת או כשהלל יו"ט נשנת
נשנת רק מזמור שיר ליום השבת אומרים [פמ"ג]: (ג) לא העתקתי פרט זה לעיל בסימן תכ"ז כמ"ז סקט"ו דשם עמ"ל דהיון של פסוק אחד ג"כ
לא גירדא כמו שכתבתי בזה"ל דה"ל למפרע ע"ש משא"כ הכא דמיידי ביו"ט של פסח צ"י ימים הראשונים שגומרין בהם ההלל דמוכח במגילה דף
י"ז דהלל ומגילה שוין ולענין מגילה כתב הר"ן בזה"ל דבין השמיט פסוק או חיצה אחת דיון שיה ומהלל פשוט דה"ל לענין הלל. וע"כ לר"ך לומר
מאוד צימים שגומרין ההלל שלא יקרא חציכות בטעות שמשמנה הענין עי' דלענין מגילה מחמירין בזה כדאיתא לקמן בסימן תר"ץ ס"ד ע"ש כמ"א
וה"ה הכא: (ג) לשון הטור בשם הר"מ ולכאורה אף אם יזכר לקרות אם ידלג מההלל ג"כ לא יבא כמו במגילה ובדפסקין לעיל בסימן תכ"ז בסופו
דאם קרא וטעה יחזור לתקום שטעה ואפשר לומר דכבר ר"מ כדעה ראשונה שסכימן תר"ץ לענין מגילה ס"ד דאין מדקדקין בטעותיה דהיינו אף
לא קרא חציכות כמקנה ג"כ יבא ומסתברא דה"ל לענין הלל ולזה אמר אם יאמר לקרות לא יהיה חשש צרכה לבטלה משא"כ אם יאמר לגמור אף
אם ידלג אות אחת הרי לא גמר ויש כאן חשש צרכה לבטלה: (ד) לענין אם הוא עומד באמצע פסוקי דזמרה שלא יפסיק אכן אם הוא עומד בין
שבתה לומר יפסיק כדי שיאמר הלל בצבור [דה"ס] והיינו אם הוא יודע שאח"כ לא ידמן לו צבור שיאמרו הלל: